

Sygn. akt **XXVII Ca 1638/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Ewa Kiper
-----------------	------------------

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. L.**

przeciwko (...) z **siedzibą w D.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie

z dnia 12 kwietnia 2021 r., sygn. akt II C 4408/19

oddala apelację.

Sygn. akt XXVII Ca 1638/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 11 stycznia 2022 roku

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2021 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 270,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotę 17 złotych tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, poprzez błędne uznanie, że strajk pilotów jest okolicznością nadzwyczajną w rozumieniu ww. przepisu.

Wobec powyższego skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie roszczenia zgodnie z żądaniem pozwu, zmianę postanowienia o kosztach zawartego w wyroku z dnia 12 kwietnia 2021 r. poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy nie podzielił przedstawionej przez skarżącego argumentacji naruszenia prawa materialnego przez Sąd Rejonowy.

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

W niniejszej sprawie powód miał odbyć podróż lotem nr (...) z K. do H.. Odwołanie przedmiotowego lotu nastąpiło ze względu na strajk niemieckich pilotów, który odbył się 10 sierpnia 2018 r.

W pierwszej kolejności wymaga zaznaczyć, że opóźnienie w przylocie nie kreuje po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 [Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 46, str. 1 z późn. zm.], dalej: Rozporządzenie), to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (vide: ETS w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

Wobec powyższego przewoźnik lotniczy jest zwolniony z obowiązku wypłaty pasażerom odszkodowania na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 Rozporządzenia, wówczas gdy dowiedzie, że odwołanie lub opóźnienie lotu wynika z nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Z pkt 14 preambuły Rozporządzenia wynika, że te nadzwyczajne okoliczności polegające na odwołaniu lotu pomimo podjętych wszelkich racjonalnych działań mogą być wynikiem strajku. Oznacza to, że można by zwolnić pozwanego z odpowiedzialności wobec powoda za odwołanie lotu z powodu strajku, jeśli w postępowaniu zostało wykazane, iż pozwana linia lotnicza podjęła wszelkie racjonalne środki, by uniknąć odwołań tych lotów oraz o ile strajk taki miałby nadzwyczajny charakter.

Na zaistnienie takich właśnie okoliczności, powoływał się pozwany, wskazując, że przyczyną opóźnienia lotu było wystąpienie strajku pilotów zatrudnionych przez przewoźnika, który uniemożliwił terminową realizację przelotu.

Strona powoda zaś w treści apelacji wskazała, powołując się na orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-195/17 H. K. i in. v. (...), Z. 2018, nr 4, poz. I-258, że spontaniczna nieobecność części załogi tzw. dziki strajk nie wchodzi w zakres pojęcia nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 5 ust. 3 Rozporządzenia. Tym samym należało uznać, że podnosząc zarzut merytoryczny, Skarżący nie podważył wiarygodności dowodowej twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych sprawy.

Oś sporu w postępowaniu apelacyjnym zasadzała się zatem na prawidłowym ustaleniu, czy przyczyna wskazana przez stronę pozwaną stanowiąca opóźnienie samolotu, mogła spowodować wystąpienie przesłanki egzoneracyjnej „nadzwyczajnych okoliczności” wynikającej z art. 5 ust. 3 Rozporządzenia.

Wymaga zaznaczyć, że zgodnie z wykładnią art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nadzwyczajną okoliczność stanowi zdarzenie, które nie wpisuje się w ramy normalnego wykonywania działalności przez przewoźnika lotniczego. Nadto ocena wypełnienia przesłanki wyłączającej odpowiedzialność przewoźnika za opóźnienie lotu wymaga szczegółowej oceny każdego przypadku z osobna i winno być poddane ścisłej wykładni. Tym samym wystąpienie strajku załogi pracowników przewoźnika winno być analizowane pod kątem całokształtu okoliczności danej sprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego, strajku powstałego po negocjacjach z zatrudnionym personelem nie może być utożsamiany z strajkiem, co do którego wypowiedział się TSUE w ww. wyroku. W rzeczonyj sprawie uznano,

iż strajk może nie stanowić okoliczności egzoneracyjnej dla przewoźnika, jeżeli dochodzi do niego w kontekście sporu z pracownikami o niekorzystne dla nich przekształcenia w przedsiębiorstwie. Nadto z przywołanego wyroku wynika, że nadzwyczajna okoliczność wystąpi jeżeli kumulatywnie zostaną spełnione dwa zasadnicze elementy stanu faktycznego, tj. zdarzenie nie wpisuje się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwala mu na skuteczne nad nimi panowanie (por. wyrok z dnia 4 maja 2017 r., P. i P., C-315/15, EU:C:2017:342, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).

W realiach tej sprawy pozwany prowadził spotkania negocjacyjne ze związkiem zawodowym reprezentującym pilotów w dzień 3 maja 2018 r. i 6 czerwca 2018 r., w celu omówienia warunków zaproponowanego układu zbiorowego pracy. W dniu 20 czerwca 2018 r. pozwany przedstawił swoją kontrpropozycję, która jednak została pozostawiona bez odpowiedzi ze strony związku zawodowego. Kolejne spotkanie negocjacyjne miało miejsce w lipcu 2018 r. Pomimo ogólnego poczucia udanych rozmów związki zawodowe ponownie zapowiedziały strajk na dzień 1 sierpnia 2018 r. Pozwany zaproponował kolejne spotkanie, w których związki odmówiły uczestnictwa, przedstawił także odpowiedź na warunki zaproponowane przez związki zawodowe. Związki zawodowe w dniu 8 sierpnia 2018 r. zapowiedziały strajk mający odbyć się w dniu 10 sierpnia 2018 r.

Reasumując, strona pozwana przed rozpoczęciem strajku pilotów występowała z propozycjami i dążyła do ugodowego załatwienia sprawy. Sam proces negocjacji nad układem zbiorowym pracy trwał ponad 2 miesiące. W konsekwencji, nie sposób przyjąć, że przewoźnik nie podjął wszelkich racjonalnych środków w celu uniknięcia strajku. Pozwana podejmowała próby negocjacji, natomiast związek zawodowy przystąpił do strajku, informując przewoźnika o podjęciu akcji strajkowej.

Należy mieć też na uwadze, że oczekiwanie, iż przewoźnik zdoła zastąpić strajkujący personel innymi pracownikami, tak aby zaplanowane loty odbyły się bez opóźnienia, biorąc pod uwagę rozmiar przedsiębiorstwa byłoby nieracjonalne. W ocenie Sądu Odwoławczego strona pozwana nie miała realnej możliwości, aby zapobiec organizacji strajku, a także jego negatywnym skutkom w zakresie wykonania zawartych z pasażerami umów przewozu.

W świetle powyższych rozważań, w ocenie Sądu Okręgowego, uprawione jest stanowisko, że odwołanie lotu powoda spowodowane było zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których strona pozwana nie mogła uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Sąd meirti prawidłowo zatem stwierdził wystąpienie w niniejszej sprawie przesłanki egzoneracyjnej wyłączającej odpowiedzialność przewoźnika lotniczego, a zatem zasadnie oddalił powództwo.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda na podstawie art. 385 k.p.c.